

15

SAYI : $\frac{4}{41}$

Ankara, 15. III. 1941

TÜRK DİL KURULU
Genel Merkez Kurulu
Tutulgası

Başkan Vekili : Genel Sekreter İbrahim Necmi Dilmen

Ü Y E L E R : Besim Atalay, Hasan Reşit Tankut, Ahmet Cevat Emre,
Naim Onat, Doktor Mehmet Ali Ağakay.

/Başkan, Maarif Vekilliğinde meşgul, kolbaşılarından Ali
Canip Yöntem İstanbulda, Refet Ülgen mazur olduklarından
bulunamamışlardır./

G Ü N D E M

- 1.- Önceki tutulgaların okunup onanması;
- 2.- Genel Sekreterliğin, Saymanlığın, Kolların önergeleri;
- 3.- Uzmanların, Kütüphanenin dilergeleri;
- 4.- Gelen kâğıtlar.

K A R A R L A R

- 1.- Geçen ve daha evvelki toplantı tutulmaları okunarak olduğu gibi onandı.
- 2.- Önergeler üzerine konuşulmazdan önce, Genel Sekreter geçen hafta Başkanla görüşmelerini anlatarak, yeni devlet bütçesinde kurum tahsisatının indirilmiyeceğini, Kurultayın 1939 yazında yapılması gereken toplantısı geri bırakıldığına göre yeni bir üç yıllık devre geçilerek 1942 yazında yapılması düşüncesinin Koruyucu Genel Başkanı arzedeceğini, İnönü ansiklopedisi ve transkripsiyon alfabesi işlerinde Kurumun da mutalâası aranacağını, gramer işinde anket olarak çıkarılan kitap üzerine gelecek mutalâaların Kuruma verileceğini, imlâ ve terim

işlerinde de bir koordinasyon esasları takip edileceğini anlattı.

Başkanın Kurum işlerine gösterdiği ilgi sevinçle karşılanarak, gerek bu açıklamalar, gerek başka önermeler üzerine şu kararlar verildi.

- a) Yeni Türk Sözlüğünün hazırlanmış olan A kısmı üyelerce gözden geçirilerek düşünceleri alındıktan sonra Genel Merkez Kurulundan geçirilecektir.
- b) Terim işlerinin yürütülmesi için Genel Sekreter Kolbaşı ile bir dah görüşecek ve bir yandan da felsefe terimleri üzerine çalışmak isteyen arkadaşların çalışmalarını kolaylaştırıcı tedbirleri alacaktır.
- c) İmlâ kılavuzu üzerine hazırlanan Öntasar Belletende basılmakla beraber ayrı basımı da arkadaşlara ve reyinden fayda umulanlara verilecek ve sonra Genel Merkez Kurulunda konuşulacaktır.
- ç) Kutadgu-Biliğ faksimileleri işi daha uzun zaman bekletilemeyeceğinden Viyana nüshası ve transkripsiyon metodu hakkında Profesör Doktor Reşit Rahmeti Arattan beklenen raporlar için bir müddet tayin edilerek bu müddet geçince, mesuliyet kendisine ait olmak üzere, basıma bağlanacağı kendisine ve Maarif Vekillğine bildirilecektir.
- d) Kurumun Cumhuriyet Merkez Bankasındaki parası yılda %2 faiz alınmak ve havaleler parasız olarak yapılmak şartlarıyla Türkiye İş Bankasına devredilecektir.
- e) Büyük Türk Lûgati için Genel Sekreterin İstanbulda ısmarladığı 8 ve 12 puntoluk ellişer kilo arap harfinin ısmarlanması ve bedeli olan 350 liranın ödenmesi kabul edildi.
- f) Muhakemet-ül-lûgateyn, Koybal-Karagas grameri, Huvastuvanift tercümesi kitaplarınının 57x82 ölçüsünde basımı için lüzumu olan bir top kuşe, 6 top holç ve 40 top mitel kâğıt ile Belletene konulacak fihri ve yayınlar listesi için gerekli 5 top açık renk mitel kâğıdın ısmarlanması kabul edildi.

17

- g) Eski türkçü Bay Velet İzbudağın Kurumca da faydalanılmış ve faydalanılmakta olan (Türk Dili) adlı lûgatının telif hakkı 750 lira verilerek satın alınması kararlaştırıldı.
- ğ) Uzman Doktor Şükrü Akkayanın çıkardığı "Dil yenileştirilmesi" etüdünden Kurumca elli tane satın alınması ve eğer Partice Halkevleri için satın alınmazsa Kurumun şubeleri olan Halkevlerine de parası verilerek gönderilmesi ve Doktor Şükrü Akkayanın bu konu üzerine gazetelerde de bir iki yazı çıkarmasına delâlet edilmesi ve macar "Dil yenileştirilmesi" üzerine Polnay'ın kitabının da Hâmit Koşayın mutalâası alınarak tercüme veya hulâsa ettirilmesi yerinde görüldü.
- h) 21.XII.1940 tarih ve ²⁰/₄₀ sayılı tutulganın 3 üncü ayrımının f) ifaretli bölümünde çalıştırılmasına karar verilen Bayan Refet Çnen'in gelmiyeceği ikinci kolbağı tarafından bildirildiğinden bu iş için başka birinin denenmesine mezuniyet verildi.
- ı) Odacıların yatakları için harcanan 12 liranın tasdikına ve öteki yatakların da gözden geçirilerek gerekli masrafın yapılmasına karar verildi.
- ı) Bundan önce Kurum yayınları ile kâğıt ve başka gereklerin ve fazla eşyanın konulması için bir depo tutulmak üzere verilmiş olan karardaki 46 liraya kadar kira kaydının lüzumuna göre bir az daha arttırılması yerinde görüldü.
- j) Muvakkat işyar Emin Bilgiçin aylığının Mart başından tutulmak üzere 10 lira arttırılması kabul edildi.
- k) Heykeltrağ Bay Muhsinin yaptığı Ali Şir Nevayi ve Atatürk ve İnönü gravürlerinin 50 liraya alınması yerinde görüldü.
- l) Sayman Bay Besim Atalayın Kurum için satın aldığı listesi bağlı kitapların bedelleri verilerek kütüphaneye mal edilmesi kararlaştırıldı.

18

Kitabın adı	Millâhazat	Cilt adedi	Yazanın adı		Yazma veya basma Yazma
Mevlût		1	Meçhul	x	Yazma Tür.ve Ar.
Hulyei Nebevî		1	"	x	" " " "
Türkçe Aruz	Baş tarafı eksik	1	İbrahim bin Mehmet Çavuş	Noksan 1144	" " " "
Eski Türkçe dini bir eser	Baş ve sonu eksik	1	Meçhul	Noksan	" Türkçe
Conk		1	Meçhul	-	" "
Menzi Mahfi	Tam	1	İsmail Hakkı	1134	" "
Sübülü Huda	"	1	-	-	" Eski Türkçe
Hüsrev ve Şirin	Her iki taraf noksan	1	-	-	" " "
Kimyayı Saadet tercümesi	Tamam	1	-	-	" " "
Teshili Kavafî	"	1	Muhammedi Şerif		Basma Eski Türk.
Kitabı İmaniye	"	1	-	-	Yazma " "
Rehberi Kuzat	"	1	-	-	" " "
Kitabı mesaili ehli sünnet	Noksan	1	-	-	" " "
Zatî Divanı	Noksan	1	Zatî		" " "
Mehtali Kitabı kavait		1	Cevdetpaşa		Basma
Siyeri Gülüğ	Tamam	1	Bursalı İsmail Hakkı		Yazma
Siyeri Nâbi	"	1	Nâbi		Yazma
Mesnevî terçü- mesi	Noksan	1	tetkiki lâzım-	911	Yazma
Cezirei Mesnevî	Bağl "	1	-	-	Yazma
Vâize ait bir eser	Noksan	1	-	-	Yazma

Con mecmuası		1	-	-	Yazma	
" " (küçük)		1	-	-	Yazma	
Namık Kemalın Rüyası ve Ziya Paşanın zafer- namesi		1	-	-	Yazma	
Tarihi Mekke Sonu noksan		1	Meçhul		Yazma	
Pendi Attar Manzum Tamam Tercümesi		1	-		Yazma	
Ahlâka dair bir eser		1	Konyalı Ali Sadri(mütercim)		Yazma	970
Halebî Tercümesi Tamam		1	-	1116	Yazma	
Cevahiri Fıkıh Tamam		1	-	"	Yazma	
Hafızın beş ga- zelinin tercümesi	-	1	-	"	Yazma	
Dinî bir eser	-	1	-	-	Yazma	
" " " Manzum		1	-	-	Yazma	
Tezkeret-ül- evliya((Başı noksan)1		1	-	-	Yazma	
Elfazı küfr Tamam		1	-	-	Yazma	
Dinî bir eser	"	1	-	-	Yazma	
Arapça Sarf cümlesi	"(cildi güzel)	1	-	-	"	
Siyeri Nâbi Tamam Türkçe		1	-	-	"	
Nasihat-ül- müslimin Tamam		1	-	-	"	
Hâfız Dıvanı Noksan		1	-	-	"	
Amme Tefsiri Tamam		1	-	-	"	
Dinî bir eser Noksan		1	-	-	"	
Yusuף ve Züleyha Noksan		1	-	-	"	
Tarikati Muham- mediye tercümesi Tamam		1	-	-	1121	"
Müyet-ül-Musallî Noksan tercümesi		1	-	-	"	

Münşat	Tamam	1	-	-	-	Yazma
Anne Tefsiri	Tamam	1	Meçhul	-	-	"
Pendi Attar	Noksan	1	-	-	-	"
Kudayı İlâhî- leri	Tamam	1	-	-	(Ufak)	"
Siyeri Nabi		1				
Suhani Veysi	Tamam	1	Meçhul		Ufak	Yazma
Risalei ahlâk	Tamam	1	-		"	"
Şeyhi Misrinin bir mektubu	-	1	-		-	"
Sürurinin sana* yîi edebiyesi	Noksan	1	-		-	"
Tuhfei Şahidi	Noksan	1	-		-	"
Tuhfe-ü Hüsâmî	Tamam	1	-		-	"
Mevlût	Tamam	1	-		-	"
Risalei Ceyp	Tamam	1	-		-	"
İecmua	-	1	-		-	"
Conk		1	-		-	"
Örfinin bir kaç kasidesinin Şerhi	Tamam	1	-		-	"
Fıkhi ekber ter- cümesi	-	1	İsmail Hakkı		-	"
Şerfa ait bir eser	Noksan	1	-		-	"
Pendi Attar Şerhi	Noksan	1	-		-	"
Hilyei Nakani	Noksan	1	-		-	"
Arapçadan türk- çeye lûgat	Tamam	1	-		-	"
Muhayyelât Aziz Efendi	Sonundan az	1				Basma
Tercümanı Türkî arabî ve farisî	Tamam	1				"
Rusça, Türkçe lûgat	Tamam	1				"

Sardanapal	Tamam	1	Abdülhak Hâmit	Basma
Divanı Sami	Tamam	1		"
Siyeri Veysi ve Meki	Tamam	1		"
Selvanı Meta' Hikâyesi	Sonundan bir yaprak hoksan	1		Basma
Tarihi Âlem	Tamam	1		"
Müntahabati lûgati Osmaniye	İlk basım tamam	2		"
Kan Kalesi) Süleyman Çele-) binin Mevlûdu) Manzum Menakibi) İmamı Ali)	Tamam) Tamam) Tamam) Tamam)	1		Yazma " "
Hasan Kellâh	Tamam	1		Basma
Mukannetrat ter- cümesi	Tamam	1		"
Tufei Vehbî	Tamam	1		"
Subhai Sübyan	"	1		"
Münacat	Tamam	1	Hoca Ensarı	Yazma
Dinî bir eser		1		
Beharistan Şerhi		1	Şem'i	Yazma
Tabirâtı Franse- viye Kamusu		1	Meghul	Yeni yazma
Lehçet-ül-lûgat	Tamam	1 nci.	-	Basma
Risalei Fesahati Makbule	Tamam	1	-	Yazma
Münğat	"	1	-	Yazma
Subha-tüs-subyan	"	1	-	Basma
Kamusu Arabî	1-480 s.	1 "	-	Basma
Kitabı Ferici Badej Tercümesi		1	-	Yazma

m) Orhon harflerinin dktrlmesi ve Kurumun mali olarak bilimsel yayınlarda kullanılması esas itibariyle kabul edilerek bu hususta İstanbuldan gelecek fiyat haberi üzerine yeniden grlmesi uygun görüldü.

3.- Uzman dilergeleri okundu :

- a) Bauzmanlıın tercümesini ileri srd Ramstedt'in ekler hakkındaki etüdünün aslının sahfesi başına bir lira tercüme creti verilmek zre muvakkat iyar Sabit Paylı tarafından tercüme edilmesi kabul edildi.
- b) Garp dilleri Bauzmanlıının balı listede yazılı kitapların satın alınması ve ciltlenmesi hakkındaki teklifleri kabul olundu.

4.- Gelen kâğıtlar okundu :

- a) Kemal lmeztrk'n dilei üzerine bir aylık lsnde avans verilmesi ve ayda onar lira tutulmak zre ödenmesi yerinde görüldü.
- b) İsmail Hakkı Baltacıolunun yazısı ve Yayın Kolbaılıının düşüncesi okunarak, kendisine teşekkür ve kutlama yolunda bir karıllık yazılması ve eserin de dilekçesiyle birlikte Maarif Vekilligine gönderilmesi kararlaştırıldı.

Gündemde başka bir Őey olmadığından toplantıya son verildi.

Başkan

Genel Sekreter

Sayman

ye

ye

ye

ye

ye

ye

Aslı gibidir.

[Signature]

[Signature]